

Certifikační řád

pro hodnocení odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence užívání návykových látek (dále jen „PPUNL“), 18.12. 2008

ČÁST I - ZÁKLADNÍ POJMY A PRINCIPY

1. Certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů PPUNL je posouzení a formální uznání, že program odpovídá stanoveným kritériím kvality a komplexnosti. Jde tedy o proces posouzení programu podle kritérií stanovených schválenými standardy¹ a udělení či neudělení certifikátu o jejich naplnění. Proces certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů PPUNL probíhá v souladu s českými verzemi platných evropských norem pro posuzování, certifikace a audit.²

„**Programy**“ zde chápeme jako programy specifické primární prevence užívání návykových látek, přičemž za ně považujeme takové aktivity a programy, které jsou úzce zaměřeny právě na oblast užívání a uživatelů návykových látek a rizika s tím spojená. Programy specifické primární prevence užívání návykových látek se vyznačují třemi hlavními charakteristikami:

- a) přímým a explicitně vyjádřeným vztahem k oblasti užívání a uživatelů návykových látek a tématům s tím spojeným,
- b) jasnou časovou a prostorovou ohraničeností realizace (na ose: zmapování potřeb, plán programu a jeho příprava, provedení a zhodnocení programu a jeho návaznost),
- c) zacílením na jasně ohraničenou a definovanou cílovou skupinu a s tím souvisejícím zdůvodněním matchingu (tj. přiřazováním určité skupiny či jednotlivce k danému typu programu odpovídajícímu potřebám a problémům cílové skupiny).

2. Certifikát odborné způsobilosti lze udělit programu, o jehož certifikaci organizace poskytující tento program požádá. Pokud organizace poskytuje více druhů programů a žádá o certifikaci pouze jednoho z nich, je nutné, aby daný program byl od ostatních jasně a zřetelně oddělen organizačně, provozně a finančně (tj. aby byl samostatně hodnotitelný).

3. Základní cíle certifikací:

- (1) hospodárné financování služeb z veřejných prostředků,
- (2) zajištění a zvyšování kvality programů PPUNL,
- (3) zefektivnění sítě poskytovatelů programů PPUNL,
- (4) začlenění programů PPUNL do širšího systému preventivního působení.

4. Základní principy:

¹ „Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence užívání návykových látek“ – dále jen „Standardy.“

² ČSN EN 45012 Všeobecné požadavky na orgány provádějící posuzování a certifikaci/registraci systémů jakosti; ČSN EN ISO/IEC 17024 Posuzování shody – všeobecné požadavky na orgány pro certifikaci osob; ČSN EN ISO 19011 Směrnice pro auditování systémů managementu jakosti a / nebo systémů enviromentálního managementu; Metodické pokyny pro akreditaci MPA 60-01-04

- (1) dobrovolnost (certifikace není povinná, organizace o ní sama žádá a podílí se na hrazení s ní souvisejících nákladů v poměru stanoveném MŠMT),
- (2) transparentnost certifikačního procesu,
- (3) nezávislé šetření,
- (4) používání odborně definovaných, obecně akceptovaných kritérií (standardů) pro hodnocení, schválených MŠMT a Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen RVKPP).

5. Význam a dopady

- (1) Získání certifikátu odborné způsobilosti bude jednou z podmínek pro poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu (dotace), avšak nezakládá nárok na jejich přidělení.
- (2) Certifikát odborné způsobilosti
 - a) **uděluje** ministr školství mládeže a tělovýchovy na základě stanoviska Agentury pro certifikace (dále „Agentura“),
 - b) **odebírá** ministr školství mládeže a tělovýchovy na základě zjištění vážných nedostatků, které by se neslučovaly s požadavky dle Standardů na kvalitu služeb u poskytovaného programu.

ČÁST II – POSTAVENÍ MŠMT, VÝBORU PRO UDĚLOVÁNÍ CERTIFIKACÍ, RVKPP A DALŠÍCH SUBJEKTŮ PROCESU

1. Postavení MŠMT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je orgánem, který rozhoduje na základě stanoviska Výboru pro udělování certifikací PPUNL o udělení, neudělení nebo odebrání certifikace odborné způsobilosti. MŠMT prostřednictvím náměstka ministra skupiny VI. kontroluje plnění smlouvy s Certifikační agenturou.

2. Postavení Výboru pro udělování certifikací PPUNL při MŠMT

Výbor je sedmičlenný (jeho členy jsou zástupci resortů zdravotnictví, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy, vnitra a další). Členy, místopředsedu a předsedu Výboru jmenuje ministr školství mládeže a tělovýchovy. Výbor je usnášeníschopný za přítomnosti minimálně 4 členů. V případě rovnosti hlasů (při sudém počtu přítomných členů) rozhoduje hlas předsedy. Funkce člena Výboru je nezastupitelná. Po projednání a posouzení závěrečných zpráv a protokolů z místních šetření vydává Výbor stanoviska k udělení či neudělení certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů programů PPUNL .

3. Činnost Výboru

Výbor zejména:

- vydává stanovisko ministru školství, mládeže a tělovýchovy k udělení, neudělení nebo odebrání certifikace odborné způsobilosti,
- podílí se na rozvoji Standardů odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence a kritérií pro posuzování účinnosti a výkonnosti (efektivity),
- zadává Certifikační agentuře úkol provést místní šetření v případě stížnosti či odůvodněné pochybnosti o kvalitě již certifikovaného programu,
- informuje náměstka skupiny VI. a odbor 61 - odbor prevence, speciálního vzdělávání a institucionální výchovy MŠMT a certifikační agenturu o kontrolní činnosti vůči certifikačním týmům,
- může stanovovat specifické podmínky pro proces certifikace programů PPUNL, které dosud nebyly realizovány.

4. Certifikační agentura

(1) Certifikační agentura (dále jen „CA“) je servisní organizace, která na základě smlouvy s MŠMT připravuje podklady pro Výbor a zajišťuje místní šetření u poskytovatelů programů PPUNL.

(2) Certifikační agentura zejména:

- přijímá žádosti o certifikaci odborné způsobilosti od poskytovatele programu,
- vyhlašuje certifikační řízení na základě žádosti organizace realizující program,
- informuje žadatele o vyhlášení certifikačního řízení,
- určuje vedoucího a členy místních certifikačních týmů,
- zajišťuje administrativní a organizační chod místních šetření,
- z pověření MŠMT zajišťuje odborný kádr certifikátorů, jejich vzdělávání, supervizi a další odborný růst,
- zpracovává výsledky místních šetření a předkládá je ve stanovených termínech ke stanovisku Výboru pro udělování certifikací,
- vede Rejstřík certifikovaných zařízení a Rejstřík certifikátorů PPUNL, který zveřejňuje na svých webových stránkách,
- informuje RVKPP o udělení certifikátu poskytovatelům programů PPUNL.

ČÁST III – PROCES CERTIFIKACE

1. Žadatel

O udělení certifikátu odborné způsobilosti může požádat každá fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje nebo má v úmyslu poskytovat program PPUNL pro jasně definovanou cílovou skupinu. Obsah a kritéria posuzování jsou vymezeny ve schválených standardech odborné způsobilosti.

2. Řízení o udělení certifikace

2.1 Statutární zástupce organizace podává žádost Certifikační agentuře o provedení certifikačního šetření, zároveň přikládá požadovanou dokumentaci (viz též 3.2).

2.2 Při řádném podání žádosti o certifikaci činí podíl žadatele 30% celkových nákladů certifikačního řízení.

2.3 V případě neudělení certifikátu odborné způsobilosti nebo jeho udělení s podmínkou hradí žadatel náklady dalšího procesu certifikace v plné výši, pokud toto další šetření proběhne v době kratší než 3 let od poslední certifikace.

2.4 V případě stížnosti žadatele k závěrům místního šetření doporučí Výbor pro udělování certifikací Certifikační agentuře provést opakované místní šetření s novým složením certifikačního týmu. Potvrdí-li opakované místní šetření závěry původního certifikačního týmu, hradí žadatel náklady na certifikaci v plné výši. V opačném případě hradí celkové náklady certifikace Certifikační agentura.

2.5 V případě stížností na závěry Výboru pro udělování certifikací, adresuje žadatel o certifikaci svou stížnost v písemné podobě náměstkovi ministra skupiny VI.

2.6 V případě stížností na závěry náměstka skupiny VI., adresuje žadatel o certifikaci svou stížnost v písemné podobě ministrovi školství, mládeže a tělovýchovy.

2.6 V případě, že žadateli byl odebrán certifikát odborné způsobilosti po mimořádném místním šetření z důvodu stížnosti na kvalitu již certifikovaného programu či z důvodu pochybnosti o kvalitě certifikovaného programu, hradí žadatel po rozhodnutí o odebrání certifikátu v následujících 3 letech náklady na místní šetření v plné výši.

2.7 Certifikát odborné způsobilosti se uděluje nejvýše na dobu tří let.

3. Zahájení řízení

3.1 Řízení je zahájeno dnem, kdy Certifikační agentura obdrží žádost o provedení šetření.

3.2 Na základě došlých žádostí sestavuje Certifikační agentura harmonogram místních šetření, zajišťuje jejich personální zabezpečení (určí vedoucího a členy certifikačního týmu - viz oddíl 4) a vyzoomí žadatele o termínu provedení šetření.

3.3 Certifikační agentura prověří žádost a kompletnost přiložené dokumentace, která obsahuje zejména organizačně právní a odborné dokumenty nezbytné pro přípravu členů místního certifikačního týmu (viz příloha). V případě potřeby si vyžádá další písemné materiály a dokumentaci. Do 30 dnů od obdržení všech potřebných dokumentů podá žadateli zprávu o termínu místního šetření a složení certifikačního týmu. Termín je domlouván s žadatelem o certifikaci tak, aby byla možná návštěva certifikátorů na realizovaném programu primární prevence (zejména v případě certifikace programu realizovaného v rámci školní docházky).

3.4 Certifikační agentura v pravidelných měsíčních intervalech aktualizuje harmonogram plánovaných certifikačních šetření a informuje žadatele o certifikát odborné způsobilosti o termínu jednotlivých místních šetření a o složení certifikačních týmů v pořadí, v jakém budou žádosti o certifikace docházet.

4. Certifikační tým

4.1 Certifikační tým je tříčlenný a je složen z odborníků v oblasti PPUNL, kteří úspěšně absolvovali kurz vzdělávání certifikátorů pro hodnocení odborné způsobilosti poskytovatelů programů PPUNL.

4.2 Členové certifikačního týmu jsou vybíráni Certifikační agenturou z Rejstříku certifikátorů s ohledem na nepředpojatost a zabránění možného střetu zájmů. Žadatel může uplatnit u Certifikační agentury námitky ke složení či k jednotlivým členům certifikačního týmu a to do 5 dnů od doručení zprávy o termínu místního šetření a složení certifikačního týmu.

4.3 Certifikační tým s dostatečným časovým předstihem (min. 7 dní před vlastním místním šetřením) obdrží potřebnou dokumentaci přiloženou k žádosti o certifikační šetření a před místním šetřením se s ní seznámí.

5. Místní šetření

5.1 Místní šetření probíhá přímo v zařízení, jehož poskytovaného programu se certifikace týká. Místní šetření trvá zpravidla 1 den. Předmětem místního šetření může být i více programů za předpokladu, že tak z důvodu hospodárnosti rozhodne Certifikační agentura. Na každý jednotlivý program, o jehož certifikaci se žádá, však musí být podána samostatná žádost o udělení certifikátu odborné způsobilosti. V případě úspěšného místního šetření a schválení stanoviska Výboru ministrem školství mládeže a tělovýchovy, bude udělen každému programu samostatný certifikát. Je možné certifikovat nejvýše tři programy za jeden den.

5.2 Při místním šetření je osobně přítomen statutární zástupce organizace. Pokud nemůže být přítomen, pověří jinou osobu, aby jej zastupovala. Pověřovací dokument je úředně ověřen.

5.3 Místní šetření se zaměřuje na sledování naplnění standardů schválených MŠMT a RVKPP (jak jejich obecné části, tak části speciální dle typu programu).

5.4 V průběhu šetření mohou členové certifikačního týmu klást dotazy vedoucímu, zaměstnancům a dalším spolupracujícím osobám žadatele, seznamovat se s podkladovými materiály a dokumentací (při zachování důvěrnosti osobních údajů o klientech), s písemnými vyjádřeními zájemců o program a žádat od žadatele další písemná vyjádření („Dotazník pro zájemce o program primární prevence užívání návykových látek“ – žadatel o certifikaci zajistí, aby vyplněné dotazníky od dvou zájemců o program v zapečetěných obálkách byly v den místního šetření k dispozici certifikátorům).

5.5 Členové certifikačního týmu se se souhlasem žadatele a zájemce o program, který je předmětem certifikace, zúčastní tohoto programu jako pozorovatelé. Účast na programu primární prevence realizovaného v rámci školní docházky je povinnou součástí místního šetření.

5.6 Členové certifikačního týmu činí společně pouze ty úkony, jejichž povaha to vyžaduje (zpravidla úvodní seznámení s poskytovaným programem a závěrečné hodnocení programu).

5.7 Podrobnosti stanoví metodika místního šetření.

6. Protokol a Závěrečná zpráva o místním šetření

6.1 Na základě místního šetření zpracuje certifikační tým Protokol o místním šetření a Závěrečnou zprávu pro Výbor pro udělování certifikací. Zpráva obsahuje podrobný rozbor naplnění schválených standardů, případně zjištěné nedostatky, závěry a návrh pro rozhodnutí náměstka skupiny VI. dle bodu 7.1.

6.2 Protokol o místním šetření vyhotoví certifikační tým na závěr místního šetření. Protokol musí obsahovat stručné hodnocení programu, závěry certifikačního týmu včetně návrhu o udělení či neudělení certifikace dle bodu 7.1. a seznam případných zjištěných nedostatků (nenaplnění standardů).

6.3 Protokol projedná certifikační tým se statutárním zástupcem žadatele, který se může k jednotlivým bodům do protokolu písemně vyjádřit. Protokol je následně potvrzen podpisy zástupců obou stran.

6.4 Závěrečné zprávy Certifikační agentura shromažďuje a jedenkrát měsíčně je zasílá Výboru pro udělování certifikací společně s kopií protokolu o místním šetření.

6.5 Podrobnosti stanoví metodika místního šetření.

7. Posouzení nových zařízení

7.1 Posouzení nových zařízení, která ještě nemají kontakt s klienty, nerealizovala zatím žádné programy primární prevence na školách, je možné za specifických podmínek. Tato zařízení mají možnost při splnění všech dostupných podmínek Standardů získat certifikát na 1 rok podmíněně. Následující rok požádají znovu o řádnou certifikaci a v zařízení je realizováno dohlídkové šetření, které buď platnost certifikátu potvrdí, nebo jej zařízení odebere podle toho, zda naplnilo požadavky Standardů či ne. (více viz metodika místního šetření)

7.2 Dohlídkové šetření provedou dva certifikátoři (nejlépe pokud jeden z nich bude vedoucí původního certifikačního týmu), které na místo vyšle v dohodnutém termínu Agentura pro certifikace (více viz metodika místního šetření).

8. Rozhodnutí MŠMT

8.1 Na základě Závěrečné zprávy předložené Certifikační agenturou navrhne Výbor pro udělování certifikací, aby ministr školství mládeže a tělovýchovy:

- udělil** certifikát na období 3 let nebo
- udělil** certifikát na období 3 let **s výhradou** a s doporučením k odstranění méně závažných nedostatků (tj. takových, které se neřadí mezi položky, jejichž naplnění je pro certifikaci zásadní, případně nezbytné, ve Standardech se jedná o položky označené jako „A“)
- udělil** certifikát **s podmínkou** a určil lhůtu k odstranění závažnějších nedostatků (např. podmíněčná certifikace na období 1 roku) nebo
- certifikát **neudělil**.

8.2 Výbor pro udělování certifikací předloží ministrovi své stanovisko se zdůvodněním, a to do 60 dnů od provedení místního šetření. Rozhodnutí o výsledku certifikačního řízení oznámí písemně MŠMT prostřednictvím sekretariátu odboru 61, odboru prevence, speciálního vzdělávání a institucionální výchovy, statutárnímu zástupci žadatele bezprostředně po udělení certifikátu ministrem školství, mládeže a tělovýchovy.

8.3. Certifikační agentura ani MŠMT nesmí podávat žádné informace o průběhu řízení třetím subjektům.

9. Rozsah změny v certifikovaném zařízení vedoucí k dohlídkovému šetření

9.1 Případné změny v rozsahu certifikovaného programu, v jeho zaměření, v identifikačních údajích o certifikovaném programu nebo o jeho realizátorech, je zařízení povinno aktualizovat své údaje formou informace v listinné podobě doručené Agentuře pro certifikace do 15 kalendářních dnů po uskutečnění změny. K této ohlašovací povinnosti se zařízení zavazuje spolu s přijetím certifikátu. Na základě nahlášené změny je možné vyslat do zařízení dohlídkové šetření v případě, že certifikační agentura vysloví podezření, že tato změna mohla ovlivnit kvalitu certifikovaného programu.

**Příloha k certifikačnímu řádu pro certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů
programů primární prevence užívání návykových látek
(dále jen PPUNL)**

Organizačně právní a odborné dokumenty nezbytné pro místní šetření:

a) Písemné organizační podklady

Statut a stanovy organizace
Směrnice, kterými se organizace řídí
Provozní řád
Organizační řád
Dokumentační řád
Manuály, Operační manuál
Pokyny, Koncepce, Metodiky
Smlouvy (stážisté, zaměstnanci, zájemci o program)
Výroční zprávy
Etický kodex pro členy týmu, Kodex práv klientů
Supervizní kontrakt

b) Osobní dokumentace klienta:

Osobní spis, Záznam o programu

c) Dokumentace programu:

Záznamy z průběhu programu
Dokumentace mimořádných událostí
Vzor závěrečné zprávy programu
Evaluační dokumenty programu

d) Personální agenda

Popis pracovní pozice
Koncepce vzdělávání, Plány vzdělávání

Metodika místního šetření pro certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence užívání návykových látek (dál jen „PPUNL“), 18.12. 2008

1. Referenční rámec

1.1 Místní šetření je podstatnou složkou procesu certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů PPUNL. Při místním šetření se provádí zhodnocení odborné způsobilosti podle schválených standardů přímo v zařízení, které program poskytuje a o certifikaci žádá (dále žadatel“).

1.2 Místní šetření vychází z Certifikačního řádu schváleného RVKPP a MŠMT.

2. Certifikační tým

2.1 Místní šetření provádí certifikační tým, sestavený způsobem definovaným v Certifikačním řádu.

2.2 Certifikační tým je tříčlenný a je složen z odborníků v oblasti PPUNL, kteří úspěšně absolvovali kurz vzdělávání certifikátorů pro hodnocení odborné způsobilosti poskytovatelů programů PPUNL.

2.3 Členové certifikačního týmu jsou vybíráni Certifikační agenturou z Rejstříku certifikátorů zveřejňovaného ve Věstníku MŠMT s ohledem na nepředpojatost a možný střet osobních zájmů. Žadatel obdrží jména členů certifikačního týmu předem, společně s oznámením termínu místního šetření. Žadatel může uplatnit u Certifikační agentury námitky ke složení či k jednotlivým členům certifikačního týmu a to do 5 dnů od doručení zprávy o termínu místního šetření a složení certifikačního týmu. Tato námitka musí být odůvodněná.

3. Součásti místního šetření

3.1 Místní šetření má tyto části:

- 1) studium dokumentace předložené žadatelem (před návštěvou pracoviště)
- 2) šetření na pracovišti
- 3) vyhodnocení šetření – sepsání protokolu a závěrečné zprávy ze šetření

3.2 Certifikační tým obdrží potřebnou dokumentaci přiloženou k žádosti o certifikační šetření s dostatečným předstihem (min. 7 dnů) a před místním šetřením na pracovišti se s ní seznámí. Jedná se zejména o koncepci poskytovaného programu, operační manuál, vnitřní předpisy, organizační a provozní řád a vyplněný sebehodnotící formulář. Za úplnost dokumentace odpovídá žadatel. Certifikační tým se prostřednictvím svého vedoucího vyjádří předem, zda považuje zaslanou dokumentaci za kompletní a dostačující. Pokud dokumentace nevyhovuje kritériím daným Standardy či je nekompletní, může Certifikační agentura proces certifikace dočasně pozastavit a žádat nápravu.

3.3 Místní šetření na pracovišti probíhá podle zásad popsaných v oddíle 4.

3.4 Vyhodnocení místního šetření na pracovišti a sepsání protokolu probíhá podle zásad popsaných v oddíle 5.

4. Místní šetření na pracovišti

4.1 Tato součást místního šetření probíhá přímo v zařízení, jehož programu/ů se certifikace týká. Šetření trvá zpravidla 1 den. Součástí místního šetření je návštěva certifikátorů na programu.

4.2 Místní šetření se zaměřuje na hodnocení, zda žadatel naplňuje schválené standardy odborné způsobilosti (jejich obecnou i speciální část - dle typu poskytovaného programu).

4.3 Při místním šetření je osobně přítomen statutární zástupce organizace. Pokud nemůže být přítomen, pověří jinou osobu, aby jej zastupovala. Pověřovací dokument je úředně ověřen.

4.4 V průběhu šetření na místě mohou členové certifikačního týmu

- a) klást dotazy vedoucímu, zaměstnancům a dalším spolupracujícím osobám žadatele (např. dobrovolníkům, stážistům apod.),
- b) klást dotazy uživatelům či objednavatelům programu,
- c) seznamovat se s dalšími podkladovými materiály a dokumentací (při zachování důvěrnosti osobních údajů o klientech)
- d) žádat písemná vyjádření od žadatele (týká se zejména těch položek standardů, kde je ve sloupci „Zdroje“ uvedeno označení „RV“)
- e) seznámit se s vyplněným Dotazníkem pro zájemce o program primární prevence užívání návykových látek (žadatel zajistí, aby v den místního šetření byly certifikátorům k dispozici vyplněné dotazníky od dvou zájemců o program v zapečetěných obálkách)
- f) provádět vlastní pozorování
- g) se souhlasem žadatele a zájemce o program, který je předmětem certifikace, zúčastnit se tohoto programu jako pozorovatelé.

4.5 Rozhovor s vedoucím programu je strukturován podle jednotlivých položek standardů. Týká se zejména těch položek standardů, kde je ve sloupci „Zdroje“ uvedeno označení „RV“, vedoucí však může být žádán o objasnění jakékoliv jiné položky.

4.6 Rozhovor s dalším členem personálu (vybere vedoucí pracoviště) se týká zejména těch položek standardů, kde je ve sloupci „Zdroje“ uvedeno označení „RZ“. Zaměřuje se především na personální charakteristiky: role a podmínky pro její výkon, způsob přijetí a závěru, možnosti vzdělávání a supervize, znalost povinností, etického kodexu a práv klienta atd. Rozhovor dále může objasnit srozumitelnost provozu a zásad poskytovaného odborného programu pro členy týmu.

4.7 Rozhovory musí být vedeny korektním způsobem. Členové certifikačního týmu jsou povinni chovat se tak, aby nezneužívali svého postavení a nediskreditovali proces certifikace.

4.8 Je nezbytné, aby se jeden certifikátor v rámci místního šetření zúčastnil přímo realizovaného programu primární prevence. AC určuje termíny místních šetření tak, aby jeden z certifikátorů měl možnost vidět praktickou realizaci programu primární prevence. Pro posuzování programu jsou stanovena kritéria vycházející ze Standardů a posouzení programu je nedílnou součástí místního šetření.

4.9 Členové certifikačního týmu činí společně pouze ty úkony, jejichž povaha to vyžaduje (zpravidla se jedná o úvodní seznámení s poskytovaným programem a závěrečné hodnocení programu). Ostatní činnosti si mezi sebou rozdělují, aby certifikační tým pracoval co nejefektivněji. Dílčí poznatky spolu certifikátoři diskutují v závěru místního šetření, aby certifikační tým dospěl k jednotnému výsledku.

5. Závěrečné zhodnocení místního šetření

5.1 Protokol o místním šetření

1) V závěru místního šetření provede certifikační tým podrobné závěrečné zhodnocení poskytovaného programu, obdruje jednotlivé položky standardů podle bodovacího schématu a vyhotoví protokol o místním šetření. Ten musí obsahovat stručné hodnocení programu, závěry certifikačního týmu včetně návrhu o udělení či neudělení certifikace a seznam případných zjištěných nedostatků.

2) Závěry protokolu projedná vedoucí certifikačního týmu se statutárním zástupcem žadatele, který se může k jednotlivým bodům do protokolu na místě písemně vyjádřit. Protokol je následně potvrzen podpisy zástupců obou stran.

5.2 Závěrečná zpráva

1) Certifikační tým vypracuje závěrečnou zprávu společně. Za její vypracování zodpovídá vedoucí certifikačního týmu. Vedoucí certifikačního týmu předá kompletní závěrečnou zprávu a protokol z místního šetření Certifikační agentuře do tří dnů od realizace místního šetření.

2) Závěrečná zpráva o místním šetření obsahuje:

- a) podrobný rozbor naplnění schválených standardů,
- b) podrobně popis zjištěných nedostatků a návrhy na jejich odstranění,
- c) závěry hodnocení,
- d) návrh pro rozhodnutí Výboru pro udělování certifikací a následně ministra školství podle Certifikačního řádu.

3) Certifikační agentura závěrečné zprávy shromažďuje a jedenkrát měsíčně je zasílá Výboru pro udělování certifikací s kopií protokolu o místním šetření.

6. Zajištění důvěrnosti informací

6.1 Členové týmů budou písemně zavázáni k mlčenlivosti o údajích, které se dozvěděli při místním šetření.

6.2 Protokol o místním šetření nebude obsahovat jména osob, s nimiž byly vedeny rozhovory, ani názvy škol, které vyplnily dotazník pro zájemce o program. Nebude obsahovat ani jména účastníků pozorovaného programu.

6.3 Protokol bude v kopii předán vedoucímu pracoviště, kde místní šetření proběhlo, dále bude poskytnut pouze Certifikační agentuře a Výboru pro udělování certifikací.

7. Posouzení nových zařízení

7.1 Posouzení nových zařízení, která ještě nemají kontakt s klienty, nerealizovala zatím žádné programy primární prevence na školách, je možné za specifických podmínek. Tato zařízení mají možnost při splnění všech dostupných podmínek Standardů získat certifikát na 1 rok podmíněčně. Následující rok požádají znovu o řádnou certifikaci a v zařízení je realizováno dohlídkové šetření, které buď platnost certifikátu potvrdí, nebo jej zařízení odebere podle toho, zda naplnilo požadavky Standardů či ne.

7.2 Dohlídkové šetření provedou dva certifikátoři (nejlépe pokud jeden z nich bude vedoucí původního certifikačního týmu), které na místo vyšle v dohodnutém termínu Agentura pro certifikace (dále AC).

Cena dohlídkového místního šetření se odvíjí od ceny běžného místního šetření, odpovídá ceně výjezdu 2 certifikátorů. Třetinu zaplatí žadatel o certifikaci, dvě třetiny ceny jsou hrazeny z rozpočtu AC, z prostředků poskytnutých MŠMT pro realizaci procesu certifikace v oblasti primární prevence užívání návykových látek.

8. Rozsah změny v certifikovaném zařízení vedoucí k dohlídkovému šetření

8.1 Případné změny v rozsahu certifikovaného programu, v jeho zaměření, v identifikačních údajích o certifikovaném programu nebo o jeho realizátorech, je zařízení povinno aktualizovat své údaje formou informace v listinné podobě doručené Agentuře pro certifikace do 15 kalendářních dnů po uskutečnění změny. K této ohlašovací povinnosti se zařízení zavazuje spolu s přijetím certifikátu. Na základě nahlášené změny je možné vyslat do zařízení dohlídkové šetření v případě, že certifikační agentura vysloví podezření, že tato změna mohla ovlivnit kvalitu certifikovaného programu.

8.2 Statutární zástupce zařízení má povinnost hlásit tyto změny:

- Změna organizační formy, formy právní subjektivity
- Změna spádové či nadřízené instituce
- Významné personální změny (statutární zástupce, vedoucí zařízení)
- Změna sídla zařízení
- Zásadní změny v zaměření programu primární prevence a způsobu jeho realizace

8.3 Zejména významné personální změny (statutární zástupce, vedoucí zařízení), změna více než 50% personálu ve vedení organizace, realizující programy primární prevence, povedou k realizaci dohlídkového šetření. Dohlídkové šetření v zařízení buď platnost certifikátu potvrdí, nebo jej zařízení odebere podle toho, zda naplnilo požadavky Standardů či ne.

8.4 Dohlídkové šetření provedou dva certifikátoři (nejlépe pokud jeden z nich bude vedoucí původního certifikačního týmu), které na místo vyšle v dohodnutém termínu Agentura pro certifikace (dále AC). Cena dohlídkového místního šetření se odvíjí od ceny místního šetření, odpovídá ceně výjezdu 2 certifikátorů. Třetinu zaplatí žadatel o certifikaci, dvě třetiny jsou hrazeny z rozpočtu AC, z prostředků poskytnutých MŠMT pro realizaci procesu certifikace v oblasti primární prevence užívání návykových látek.

9. Stížnosti a nové místní šetření

9.1 V případě stížností na závěry certifikačního týmu může Výbor pro udělování certifikací Agentuře pro certifikace zadat úkol vyslat do zařízení nový certifikační tým (složený z jiných certifikátorů), je realizováno nové místní šetření dle podmínek již dříve stanovených v platném certifikačním řádu.

9.2 V případě opakovaných či závažných stížností ze strany škol či zájemců o program na kvalitu poskytovaných programů, lze do zařízení vyslat dohlídkové šetření (viz výše).

9.3 V případě stížností na závěry Výboru pro udělování certifikací, adresuje žadatel o certifikaci svou stížnost v písemné podobě náměstkovi ministra skupiny VI.

9.4 V případě stížností na závěry náměstka skupiny VI., adresuje žadatel o certifikaci svou stížnost v písemné podobě ministrovi školství, mládeže a tělovýchovy.

PŘÍLOHA 1 METODIKY MÍSTNÍHO ŠETŘENÍ

<i>PROTOKOL O MÍSTNÍM ŠETŘENÍ</i>
Typ programu:
Název zařízení:
Místo :
Datum:
Přítomni:

1. Místnímu šetření byl přítomen vedoucí organizace (statutární zástupce či úředně pověřená osoba)

.....,

a dále pracovníci

.....

.....

2. Certifikační tým pracoval ve složení:

.....

.....

Vedoucím týmu byl určen:

Program:

Šetření předcházelo stanovení harmonogramu místního šetření, vymezení práv a povinností certifikačního týmu a práv a povinností pracovníků certifikovaného zařízení.

Místní šetření probíhalo na základě poučeného souhlasu pracovníků hodnoceného programu. Vedoucí zařízení žádá o certifikaci programu dobrovolně a podáním přihlášky souhlasí s realizací místního šetření dle platných dokumentů (Certifikačního řádu a metodiky místního šetření).

Místní šetření sestávalo z:

1. Úvodního seznámení s organizační strukturou a se spektrem činnosti zařízení - provedl vedoucí organizace, úředně pověřená osoba:

.....

Stručně napište základní informace o realizátorovi, o programu a o jeho personálním zabezpečení.

.....
.....

2. Prohlídka celého zařízení.

Poznámky k prohlídce zařízení (stručně popište zázemí programu a zdroj, z něhož čerpáte):

3. Prověření naplňování obecných a speciálních standardů.

Poznámky k přípravné fázi (uved'te seznam prostudovaných dokumentů a též své hodnotící stanovisko ve vztahu k dokumentaci):

Standardy obecné (1-12)

Standardy speciální (1-5)

Poznámky ke studium dokumentace při místním šetření:

Standardy obecné (1-12)

Standardy speciální (1-5)

Poznámky k vedení rozhovoru s vedoucím programu a se zaměstnanci programu:

4. Návštěva realizovaného programu.

Poznámky k návštěvě a pozorování programu (hodnocení programu s ohledem na dodržování Standardů; poznámky k vedení programu – základní předpoklady pro vedení programu, dovednosti lektora; spolupráce lektora s doprovázejícím pedagogem):

5. Zpracování protokolu o místním šetření.

6. Seznámení statutárního zástupce organizace (případně i vedoucího programu) se závěry certifikačního týmu, byla předána doporučení, žadatel měl možnost písemného vyjádření k závěrům uvedeným v protokolu o místním šetření. Protokol byl podepsán oběma stranami.

Statutární zástupce hodnoceného programu využil / nevyužil* své právo písemného vyjádření k protokolu o místním šetření.

Komentář:

Závěry:

Obecná část

BODOVÉ OHODNOCENÍ (obecné standardy)

A. OBECNÁ ČÁST						
	Název	Nezbytné A - body A je třeba získat v rozsahu 100%, naplnění těchto	Body B - maximum	Body B - minimum	získaný počet	
					A	B

* nehodící se škrtněte

		standardů je nezbytné pro získání certifikace				
1.	Poslání programů primární prevence	4	5	3		
2.	Práva klientů	6	15	10		
3.	Úvodní zhodnocení	3	35	26		
4.	Zásady poskytování odborných programů	9	50	37		
5.	Personální práce	9	20	15		
6.	Odborné vedení a rozvoj pracovníků a týmů	6	50	37		
7.	Dostupnost a informace o programu	3	20	15		
8.	Organizační aspekty	14	50	37		
9.	Finance	4	5	3		
10.	Prostředí a materiálně-technické zázemí	1	20	15		
11.	Minimální bezpečí	2	5	3		
12.	Hodnocení kvality a efektivity programů	1	25	18		
	Celkem část A	62	300	219		

Stručné komentáře ke sníženému bodovému ohodnocení (k jednotlivým standardům):

Standard č.

Bylo zjištěno naplnění všech obecných standardů /

Z obecných standardů nebyly naplněny standardy.

Speciální část

BODOVÉ OHODNOCENÍ (speciální standardy)

B.SPECIÁLNÍ ČÁST						
	Název	Nezbytné A - body A je třeba získat v rozsahu 100%, naplnění těchto standardů je nezbytné pro získání certifikace	Body B - maximum	Body B - minimum	získaný počet	
					A	B
1.	PP poskytovaná v rámci školní docházky	15	65	48		
2.	PP poskytovaná mimo rámec školní docházky	18	45	33		
3.	Programy včasné intervence	17	85	63		
4.	Vzdělávací programy v oblasti PP	28	45	33		
5.	Ediční činnost v rámci PP	15	55	41		
	Celkem část B	93	295	218		

Stručný komentář ke sníženému bodovému ohodnocení (k jednotlivým bodům standardu):

.....

Bylo zjištěno naplnění všech speciálních standardů /

Ze speciálních standardů nebyly naplněny standardy.

Vyhodnocení:

I. Shrnující komentář k obecným standardům

.....

II. Shrnující komentář ke speciálním standardům

.....

III. Shrnující komentář celkový

.....

Certifikační tým konstatuje:

Např. Splnění všech standardů

Nesplnění ... nezbytných obecných standardů, tj. těchto:

Počtem dosažených bodů zařízení stanovené limity ne/splňuje.

Vzhledem k výše uvedenému navrhuje certifikační tým:

- **UDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI**
- **UDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI S VÝHRADOU**
Popis výhrady:
- **UDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI S PODMÍNKOU**
Popis podmínky:
- **NEUDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI**
Stručné zdůvodnění:

Případné doporučující závěry k odstranění jednotlivých zjištěných nedostatků budou obsaženy v závěrečné zprávě o místním šetření.

V ... dne ...

Podpisy certifikačního týmu

.....

Vyjádření statutárního zástupce.

Se závěry certifikačního týmu souhlasím / nesouhlasím*. V případě, že nesouhlasím, uvádím / neuvádím* , své připomínky v příloze protokolu o místním šetření.

Podpis statutárního zástupce organizace

.....

* nehodící se škrtněte

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O MÍSTNÍM ŠETŘENÍ

Typ programu:

Název zařízení:

Místo :

Datum:

Přítomni:

1. Místnímu šetření byl přítomen vedoucí organizace (statutární zástupce či úředně pověřená osoba)

.....,

a dále pracovníci

.....

.....

2. Certifikační tým pracoval ve složení:

.....

.....

Vedoucím týmu byl určen:.....

Program:

Šetření předcházelo stanovení harmonogramu místního šetření, vymezení práv a povinností certifikačního týmu a práv a povinností pracovníků certifikovaného zařízení.

Místní šetření probíhalo na základě poučeného souhlasu pracovníků hodnoceného programu. Vedoucí zařízení žádá o certifikaci programu dobrovolně a podáním přihlášky souhlasí s realizací místního šetření dle platných dokumentů (Certifikačního řádu a metodiky místního šetření).

Místní šetření sestávalo z:

1. Úvodního seznámení s organizační strukturou a se spektrem činnosti zařízení - provedl vedoucí organizace, úředně pověřená osoba:

.....

Stručně napište základní informace o realizátorovi, o programu a o jeho personálním zabezpečení.

.....

.....

2. Prohlídka celého zařízení.

Poznámky k prohlídce zařízení (stručně popište zázemí programu a zdroj, z něhož čerpáte):

3. Prověření naplňování obecných a speciálních standardů. Prověření naplňování obecných a speciálních standardů bylo realizováno v přípravné fázi a následně studiem patřičné dokumentace při místním šetření.

Poznámky k přípravné fázi (uveďte seznam prostudovaných dokumentů a též své hodnotící stanovisko ve vztahu k dokumentaci):

Standardy obecné (1-12)

Standardy speciální (1-5)

Poznámky ke studium dokumentace při místním šetření:

Standardy obecné (1-12)

Standardy speciální (1-5)

Poznámky k vedení rozhovorů s vedoucím programu a se zaměstnanci programu:

4. Návštěva realizovaného programu.

Poznámky k návštěvě a pozorování programu (hodnocení programu s ohledem na dodržování Standardů; poznámky k vedení programu – základní předpoklady pro vedení programu, dovednosti lektora; spolupráce lektora s doprovázejícím pedagogem):

5. Zpracování protokolu o místním šetření.

6. Seznámení statutárního zástupce organizace (případně i vedoucího programu) **se závěry** certifikačního týmu, byla předána doporučení, žadatel měl možnost písemného vyjádření k závěrům uvedeným v protokolu o místním šetření. Protokol byl podepsán oběma stranami.

Statutární zástupce hodnoceného programu využil / nevyužil* své právo písemného vyjádření k protokolu o místním šetření.

Komentář:

7. Společné hodnocení certifikačního procesu a zpětná vazba od týmu zařízení k certifikačnímu týmu.

* nehodící se škrtněte

Závěry:Obecná část

Z obecných standardů nebyl/y naplněn/y *standard č., bod*

BODOVÉ OHODNOCENÍ (obecné standardy)

A. OBECNÁ ČÁST						
	Název	Nezbytné A - body A je třeba získat v rozsahu 100%, naplnění těchto standardů je nezbytné pro získání certifikace	Body B - maximum	Body B - minimum	získaný počet	
					A	B
1.	Poslání programů primární prevence	4	5	3		
2.	Práva klientů	6	15	10		
3.	Úvodní zhodnocení	3	35	26		
4.	Zásady poskytování odborných programů	9	50	37		
5.	Personální práce	9	20	15		
6.	Odborné vedení a rozvoj pracovníků a týmů	6	50	37		
7.	Dostupnost a informace o programu	3	20	15		
8.	Organizační aspekty	14	50	37		

9.	Finance	4	5	3		
10.	Prostředí a materiálně-technické zázemí	1	20	15		
11.	Minimální bezpečí	2	5	3		
12.	Hodnocení kvality a efektivity programů	1	25	18		
	Celkem část A	62	300	219		

Podrobný rozbor naplnění schválených standardů:

Standard č.

Podrobné komentáře ke sníženému bodovému ohodnocení³ (k jednotlivým standardům):

Standard č.

Bylo zjištěno naplnění všech obecných standardů /

Z obecných standardů nebyly naplněny standardy.

³ Příklady komentářů: V rozporu se standardem ... není provedeno úvodní zhodnocení před realizací programu.

Není jasně definována cílová skupina programu, jak předpokládá položka standardu K naplnění tohoto standardu též chybí příslušná forma dokumentace.

Podle standardu je nutno zpracovat kritéria pro ukončení programu, pokud jsou klientem porušována vnitřní pravidla, která jsou též v písemné podobě.

V oblasti organizační je nutné zpracovat postupy, jak vyžaduje standard

Pro naplnění práv klientů dle standardu ... je nezbytné zveřejnit Kodex práv.

Nezbytnou podmínkou pro dodržování etických norem zaměstnanci je standard ... proto je nutné jej naplnit.

Pro nové zaměstnance je třeba zpracovat postup při jejich zapracování, jak definuje standard

Doporučující závěry k odstranění jednotlivých zjištěných nedostatků, dopracování:

Standard č.

Speciální část

Ze speciálních standardů nebyl/y naplněn/y *standard č., bod*

BODOVÉ OHODNOCENÍ (speciální standardy)

B.SPECIÁLNÍ ČÁST						
	Název	Nezbytné A - body A je třeba získat v rozsahu 100%, naplnění těchto standardů je nezbytné pro získání certifikace	Body B - maximum	Body B - minimum	získaný počet	
					A	B
1.	PP poskytovaná v rámci školní docházky	15	65	48		
2.	PP poskytovaná mimo rámec školní docházky	18	45	33		
3.	Programy včasné intervence	17	85	63		
4.	Vzdělávací programy v oblasti PP	28	45	33		
5.	Ediční činnost v rámci PP	15	55	41		
	Celkem část B	93	295	218		

Podrobný rozbor naplnění schválených standardů:

Standard č.

Podrobný komentář ke sníženému bodovému ohodnocení:

(k jednotlivým bodům standardu):

standard č.

Bylo zjištěno naplnění všech speciálních standardů /

Ze speciálních standardů nebyly naplněny standardy.

Doporučující závěry k odstranění jednotlivých zjištěných nedostatků, doporučení k dopracování:

Standard č.

Vyhodnocení:

- I. Shrnující komentář k obecným standardům
.....
- II. Shrnující komentář ke speciálním standardům
.....
- III. Shrnující komentář celkový
.....

Certifikační tým konstatuje:

Např. Splnění všech standardů

Nesplnění ... nezbytných obecných standardů, tj. těchto:

Počtem dosažených bodů zařízení stanovené limity ne/splňuje.

Vzhledem k výše uvedenému navrhuje certifikační tým:

- **UDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI**
- **UDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI S VÝHRADOU**
Popis výhrady:
- **UDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI S PODMÍNKOU**
Popis podmínky:
- **NEUDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI**
Stručné zdůvodnění:

V ... dne ...

Podpis vedoucího certifikačního týmu